

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre .. 12 kor.
 Fél évre .. 6 kor.
 Negyed évre .. 3 kor.
 *

A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a lap tulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 20 fillér,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitlér sora 50 fillér.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 60 fillér.
 A hirdetések BITTERMANN
 NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
 könyvnyomtatás-üzemében
 fogadtatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fl.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fl.

Selyemtenyésztésünk.

— Jelentés az 1899. évről. —

Aligha van még egy olyan mellékfoglalkozása népiünknek, mint a selyemtenyésztés, a mely az ő jelentéktelen beruházási igényeivel és könnyű kezelésével oly szép jövedelmet hozna a vele foglalkozóknak.

Valódi áldás ez annak a közel 80 ezer termelő családnak, a kik éppen legerősebbjei népiünknek. Az évente e címen a nép kezéhez juttatott három millió korona éppen oda fut, a hol égetően szükséges. Hány család menti meg a selyemtenyésztéssel szerzett koronáival kis butorát az elárverezéstől, hány család szerzi meg ezzel télre való ruházatát és hányak a kezében változik át a gubó kis malackává, a mely felnevelve, látja el a szerény család téli kamráját?

Megmérhetlen csapás lenne most már az ehhez szokott népek, ha elvesztené e keresetforrását. Szinte aggódva hallottuk, hogy az idén Tolnamegye egyes községeiben betegség pusztította el a felnevelt hernyókat, mert ha ez a ragály nagyobb terjedelmű lenne, úgy elkedvetlenítené a termelők nagy százalékát.

Elismerés és ezek ajkairól elhangzó hála legyen jutalma Bezerédj Pál selyemtenyésztési főfelügyelőnek, a ki lankadatlan buzgalommal él ez ügynek.

Az 1899-ik évről szóló jelentése előttünk fekszik, a mely hű képét tárja föl a selyemtenyésztés és selyemipar helyzetének, a mit főbb részeiben következőkben ismertetünk.

A miniszteri megbízott jelentése szerint az 1896-iki nagy árcsökkenés veszélylyel fenyegette a selyemtenyésztést, de szerencsére 1899-ben ismét felemelkedett az ár úgy, hogy már egy kiló gubóért 10 lira és 60 ct. kaptak. Az alacsony árak mellett nagyon megfogytak a termelők. Míg 1897-ben 107,454 család termelt, már 1898-ban csak 86,467 termelő család maradt. A következő évben ismét út ezerral kevesebb lett. De az ár visszaállításával a termelési kedv is rohamosan emelkedett, úgy, hogy ismét meghaladja ez évben már a százezeret.

A felügyelőség nagy gondot fordít a szederfatenyésztésre. 1899-ben teljesen ingyen 3498 liter

magot, 8 millió 692 ezer darab szederfacsemetét osztott ki elültetésre. Ez az érdeklődés, hogy minél több szederfát ültessen évenként, bizalommal tölt el az iránt, hogy a selyemtenyésztés jövője hazánkban biztosítva van.

Sajnos — így ír a jelentés — hogy ezen szederfák nagy része elpusztul, mivel a községek nem fordítottak kellő gondot azokra. Különösen nagy számmal pusztultak el a közutak mellé ültetett szederfák, miután ezekkel senki sem gondolt. Holott éppen a közutak mentén levő szederfákról szedhet mindenki lombot és így leginkább ezeknek az utszéli szederfáknak lehet tulajdonítani, hogy selyemtenyésztésünk az újabb időben oly nagy lendületet vett. Éppen ezen tapasztalat folytán leginkább ezen szederfák kihasználásától függ a selyemtenyésztés továbbfejlesztése és meghonosítása az ország azon vidékein, a hol selyemtenyésztés még nincs.

És csakugyan a selyemtermelők nagy részét a teljesen szegény falusi emberek képezik. De ezek a legjobban rá is vannak szorulva arra, hogy keresethez jussanak. Miért is az általános közgazdasági szempontból, de főként ezekre a legszegényebb emberekre való tekintettel, kik közül a selyemtenyésztők legnagyobb része kikerül, az általános közjólét emelése szempontjából is, valóban kívánatos lenne, hogy a közutak, közterek, úgy az állami, mint a megyei utak legalább kétharmad részben szederfák részére tartatnának fenn és ott más fajta fákat ne ültetnének.

A selyem feldolgozására, felgombolyítására már hazánkban négy fonoda van: Pancsován, Újvidéken, Tolnán és Győrben. Mind a Duna mellett, mert ennek a vize lemegefelelőbb. Miután egyes gumóraktárakban is vannak gombolyító orsók, elmondhatjuk, hogy 600 orsóval közel 60 ezer kiló selymet gombolyítanak le évente.

A füzetben levő statisztikából kiemeljük, hogy míg 1880-ban 71 községben 1058 termelő volt, addig tavaly 2274 községben 79,928 termelő család. Az utóbbi tíz év alatt a selyemtenyésztéssel foglalkozóknak kifizetett 19 millió 744 ezer forint. Az intézet tíz év alatt kiosztott 35,919 liter szederfamatagot, 24 millió 464,756 drb csemetét és 423,262 eperfát. E mellett a

községi faiskolákból is ki lett ültetve 1 millió 965,679 drb eperfa.

Magában B.-Bodrogh vármegyében 1899-ben 129 községben 27,261 család foglalkozott selyemtenyésztéssel. A tíz év alatt termeltek 4 millió 979 ezer 428 kgr. gubót, a miért kaptak 4 millió 675,669 forintot. E nemből Bácska áll első helyen, utána jön Torontál megye. Megyénk tíz év alatt kapott 4311 liter szederfamatagot, 4 millió 24,337 drb csemetét és 24,868 eperfát. A községi faiskolákból pedig ki lett ültetve 522,057 darab fa.

Bizony csak jót tesz az a község, a melyik lakóinak lehetővé teszi a selyemtenyésztés elterjedését, felvirágzását, mert a nép jóléte biztosítja a község és a haza jólétét is.

Ime ezt bizonyítja ez a néhány adat is: a magyar birodalomban a múlt évben a termelők kerestek 1 millió 41 ezer 395 forint 61 krt; az utóbbi tíz év alatt pedig 13 millió 769,884 frt 93 krt. Mily hatalmas összeg!

De a termelőkön kívül még a selyemparral foglalkozók a gyárakban és raktárakban a múlt évben 510 ezer frtot, tíz év alatt pedig 5 millió 947,796 frt 25 krt kaptak. Így az összes kereset, a mely a selyemtenyésztéssel és selyemparral foglalkozóknak Magyar- és Horvát-Szlavonországban kifizetett, kitett a múlt évre 1 millió 551,395 frt 61 krt és tíz évre pedig 19 millió 747 ezer 681 frtot és 18 krt.

E számok oly fényesen beszélnek, hogy a selyemtenyésztést vezető férfiak legszebb elismerései ezek.

Fárbás József.

A katholicizmus jubileuma. A kereszténység jubileuma alkalmából özv. gróf Szapáry Béláné a következő felhívást intézi a magyar hölgyekhez: Honleányi érzelmeinknek nem adhatunk jobb és nemesebb kifejezést, mint ha követjük azon papi és világi körök magasatos példáját, kik 900 éves keresztény állami létünk méltó megünneplésére készülnek. Üdvöztünk így szól hozzánk: „Aki engem megismer az emberek előtt, azt én meg fogom ismerni Atyám előtt!” Ezekkel a szavakkal buzdítja az emberiséget a hitvallásra, a 900 éves jubileum pedig kell hogy a hitvallás nagyszerű gyakorlása legyen! Elsősorban ugyan hátat kell mondanunk az Urnak, kik a római katolikus vallás bölcsejében születtek; de azért felhívásom nemcsak katolikus

A „BÁCSKA” tárcája.

Oh álmodj...

(D' Annunzio.)

„Oh, álmodj, — álmodj szép szerelmem!
 Úgy lesz megint, mint rég vala:
 Tiéd vagyok! — forró szívemben
 Megzendül tündök hódala.”

Oh, álmodj! én majd újra élek
 Bennem, szivedben, altalad;
 Megtisztul majd bennem a lélek,
 Ha visszaesőkölsz ajakad.

Oh, álmodj! — én meg hadd beszéljek.
 Szólj: lelked ért-e engemet?
 Nézd, mint zsiabog a természet:
 A rózsza igent integet!”

KIRÁNDULÁS.

— A középiskolai tanárok közgyűlése. —

Katona Sándortól.

(Folytatás.)

Oravicabányán negyedőrai tartózkodás után más vonatra kellett átszállnunk, mert rendes mozdonyok e pályán a gyors emelkedés és hirtelen kanyarodások miatt nem közlekedhetnek. Külön hegyi pályákra készített mozdonyokat használnak itt, melyek abban különböznek a rendesektől, hogy négy tengelyük van és ezek közül az első és utolsó minden irányban hajlík és így a hirtelen csavarodásnál a mozdony alja mintegy meggömbül. Így vannak szerkesztve a személyszállító kocsik is. A surlódás fokozása céljából pedig a mozdonyvezető a kazán tetején lévő homoktartóból egy emeltyű megnyomása által szükség esetén homokot szórhat a középső kerekek alá.

Kezdetben a pálya csak lassan emelkedik és így a majdani állomásig nem is látunk nagyon feltűnőt, de annyival többet azután. A hegyek alakulása a legváltozatosabb, úgy, hogy minden pillanatban újat lát az em-

ber; egyik darabja kopár szikla, a másikat a legszebb lombosodó takarja. Fölfelé haladva jobbkéz felől meredek sziklapok, melyekről minden pillanattól alázuhanással fenyeget egy-egy kiálló kőtömb, balról közvetlen a pálya mellett feneketlen mélységű völgy, mely oly szűk, hogy fenekét csak néha-néha láthatjuk meg s csak a csörgő hangból következtetjük, hogy melyében hegyi patak folydogál. S a mint följebb haladunk Lissava, Krassova állomások felé az egymástérő bevágás, töltés, a tömördek gyámfal, de különösen a rohamos emelkedés és a csekély sugárú görbültek e hegyi pályát hazánkban páratlanul teszik, némelyek pedig még az osztrák Semmeringnek is föléje emelik.

Csodás táj ez, hol a természet nagyszerűsége az emberi alkotás merészségével folyton váltakozik. A pálya, mely 34 km. hosszú, közel 10 millió koronába került. De ezen nem csodálkozhatunk, ha meggondoljuk, hogy a vonalon 10 völgyáthidalás van 843 m. és 14 alagut 2084 m. hosszúságban s ezeken kívül rendkívül hosszú töltések és még hosszabb bevágások. S az egész pálya oly kacskaringós, hogy még az áthidalások és alagutak is görbülnek. Az emberi elme legszűkebb alkotása itt a zsitini viadukt, mely 130 m. hosszúságban szédtető mélység fölött viszi át a vonatot és ez alatt 114 méteres sugárral meggömbül.

Szinte belefáradtunk már a sok szép és csodás nézésében, mikor 12 óra után vonatunk a bányászok zenekara által fújt Rákóczy-induló mellett az aninai állomásra berobogott. Itt óriási közönség jelenlétében a szab. osztr.-magy. vasúttársaság uradalmának tisztikara élén az uradalom intézője fogadta a kirándulókat szives szavakkal és rögtön a Tisztviselők Kaszinójába kalauzolta, hol a csinosan díszített, bár a kirándulók számához kissé szűk helyiségben már föl volt terítve; mi rögtön asztalhoz is ültünk és fogyasztottuk a hűvös helyen a jó hideg sört.

Alig telepedtünk le, mindjárt tálatlalt az izletes ebédet és mi az uradalom vendégszeretetéből a jó ebéd és a bányász-zenekar kitérő játéka mellett hamar feledtünk a meleg által okozott kellemetlenséget. Azt természetesen fogja találni mindenki, hogy pohárköszöntéseknek itt is bővében voltunk. Reám csak egy volt kellemetlen hatással, az t. i., hogy itt a magyar kultúra

terjesztői az asztalokon egészen németzövegű étellapokat találtak. Tehát az osztr.-magy. államvasutak ezen nagy ipartelepe, melynek már 1891. évben 12,000 lakosa volt, leszámítva az elenyészően csekély magyar és oláh (389+425) lakost, egészen német. Vajjon nem magának a társaságnak érdeme ez?

Az asztalozást azonban nagyon rövidre kellett szabnunk, mert 3 óra 40 percig, midőn a vonat vissza-indult, kellett a gyártelepet megtekintetünk.

Anina nagy kiterjedésű bánya- és gyártelep, hol kevés iparos és kereskedőn kívül, csak bányász- és gyári munkások és a tisztviselők laknak. Jelenleg a szén- és vasművekben 60 hivatalnok, 130 bányafelügyelő, 2200 bányász, 800 kohó-, 300 gyári és 500 erdőmunkás van alkalmazva. Évi termelés 73,094 q különféle nyersvas, 1.801,400 q fekete szén, 19,212 q szénvaskő.

Huszas csoportokra osztva magunkat tekintettük meg a vasgyárat, melyben van két nagy olvasztó és sok öntő mű. Ezekben géprészeket, különféle vasuti cikkeket, kemencéket, gát- és vízvezető csöveket, rostákat, lámpatartókat, edényeket, lépcsőkorlátokat, sirkesztréket stb. készítenek. Az öntőművek szomszédságában látható a zománczó műhely. A kőszén között néhol előforduló tűzálló agyagból igen jó téglát készítenek. Vannak itt továbbá kokszkemencék és szénmosók.

A főntebb jelzett időben bucsut véve az uradalom vendégszerető tisztviselőitől, ismét a zenekar szép játéka mellett indult meg vonatunk Oravica felé. Sajnos, hogy elegendő kocsit nem kaphattunk, különben Stajerlak és Marilla érintésével kocsikon mentünk volna le a szép oravicai völgyön. Ez alkalommal vonatunkról jobbkéz felé a távolabb eső, szélesebb kiterjedésű völgyekre, az azokban szétszórt oláh falvakra nyílt szép kilátás, majd a szeszélyes alaku hegyek is méltó tárgyai voltak csodálatunknak.

Lissava állomás mellett bugyog a hegyoldalból egy kristályvízű forrás. A vonat megállása után, mint a szomjuságtól fűzött szarvas, roband oda csapatunk, hogy szomját oltsa s alig győztünk eleget inni a jéghideg vízből. Az utolsó alagutnál egy sajtóságos látási csalódásnak voltunk tanúi. Midőn vonatunk az utolsó alagutat elhagyta, a jobbra görbülő viadukton áthaladt és oly kanyarodást tett már, hogy a kocsik jobb oldaláról

honleánytestvéreimnek, hanem minden keresztény magyar nőnek szól! Szent István első királyunk, midőn önmagát, országát és népét felajánlotta Nagyasszonyunknak, a boldogságos Szűznek, népei mint egységes nemzet lebegtek szemei előtt. Ezen egységben és csak ebben erősödött meg egy 1000 éves állami létre, ebben az egységben kell folytatnunk fejlődésünket, ha nemzeti hivatásunknak megfelelni és a másik ezredév biztos alapját lerakni akarjuk. Ez az alap pedig mindenekelőtt szolgálni Istennek, a vallás szellemében nevelni honfit és honleányt, kik a kereszt védelmére vállalkoznak és így szolgálhatnak a hazának. Azért ne feledjük méltóan megünnepelni a kereszténység 900-ik évfordulóját! Vegyünk részt ezen önmagunk, legyünk családjaink vezérei, buzdituk férjeinket és gyermekeinket. Ne engedjük magunkat háttérbe szorítani a felekezeti modern elve által, hanem inkább iparkodjunk minél lelkesebb kifejezést adni hitünknek és meggyőződésünknek, hogy az állam és társadalom tudva is csak a keresztben van. In cruce salus! Végzem kedves honleány-testvéreim szavaimat ama reményben, hogy azok országszerte visszhangra találnak és minden félénkséget kebleinkben legyőznek. Honleányi szíves üdvözléssel. Pozsony, 1900. július 18-án. Özvegy gróf Szapáry Béláné.

Közigazgatásunk reformja. A közigazgatás reformja tárgyában a belügyminiszteriumban a jövő hónap közepén nagyszabású szaktanácskozás lesz. Az anketén az országos központi jegyzőegyesületet és a községi jegyzői kart Kunze Imre, a jegyzőegyesület elnöke képviseli.

A közigazgatási kurzusok. A szeptemberben föllátható közigazgatási kurzusokat szeptemberben az illető vidéki városokban. A belügyminiszter a napokban küldte meg az érdekelt törvényhatóságoknak a fölvételre vonatkozó hivatalos leiratot, melyben a következők foglaltak: Fölvételnek a) 1900-1., 1901-2., 1902-3-ik iskolai tanévben azok az ifjak, akik hat gimnáziumi, realiskolai vagy polgári, vagy ezeknek megfelelő kereskedelmi vagy katonai iskolát végeztek, b) ezek bevégzésétől számított egy éven át valamely községi jegyzői irodában mint segédjegyzők, jegyzősegédek, irnokok, gyakornokok működtek s ezt az illető jegyző által kiállított s az (első alkalommal a járási főszolgabíró, azután) alispán által látalmazott bizonyítvánnyal igazolják, hogy feddhetlen előéletűek (erkölcsi bizonyítvánnyal igazolható) és az állam hivatalos nyelvét szóval és írásban bírják. Ezenkívül ki kell mutatni c) oly szülő (gyám) által kiállított nyilatkozatot, amelyben kezességét vállal, hogy a hallgatónál fölvett ifju helyett a tandíj s minden más fizetéseket teljesíti, f) nyilatki kell jelenteni, hogy a fölvételt kérő ifju igénybe akarja-e venni a bennlakással egybekötött konviktt. A jelentkezés végső határideje 1900. szeptember hó 5-ike, az ezután érkező kérvények és jelentkezések figyelembe nem vétetnek. A tandíj negyven korona, amely felvélenként husz koronás részletekben fizetendő. Szorgalmas, példás magaviseletű és szegénysorsu ifjak ösztöndíjban és jutalomban is részesülnek. Az internátus egész évi díja 440 korona, mely hónaponként 44 koronás részletekben előre fizetendő. — Itt említtük meg, hogy a belügyminiszternek egy újabb rendelete alapján Nagy-Becskereken is állítanak föl tanfolyamot, Budapest, Debrecen, Kassa, Kolozsvár, Maramarosziget, Marosvásárhely, Pécs, Pozsony és Szombathely városokon kívül.

Csunya hazafiatalanság. A világhíres magyar türelem sokat elbir. Nekünk a hátunkon sokszor vágnak fát mindenféle ellenségeink és reánk ugyan nem lehet azt mondani, hogy tulságosan érzékenyek vagyunk. De az, amit az Újvidéken megjelenő „Bács-Bodrogher Presse“ a magyarságon és a magyar nemzeti önértelen elkövet, mégis csak több a soknál. Nem tudjuk miféle olvasóközönsége lehet ennek a hazafiatalan, gonosz intenciójú pángermán újságnak? Német honfitársainkról nem merjük feltenni, hogy ezt a lapot támogatják; de akkor meg az a kérdés, hogy ki és miféle érdekből tartja fenn. Erdemes volna tudni, hogy ennek a hazaárulásig hazafiatalan német lapnak nincs-e valami összeköttetése Bécsben? Nemrég azt írta, hogy Magyarországon csak a német honfitársak terjesztik a műveltséget, legutóbbi

az elhagyott alagut felénk esett nyílásába lehetett látni, a nyilas bal szélén egy ludi Szűz-Mária kép támadt, az szép csendesen keresztül huzódott az ut nyílásán és midőn annak jobb széléhez ért, lassan elmosódott, majd egészen eltűnt. Mondják, hogy e tünemény Anina felé haladva is látható volt, de akkor én azt nem vettem észre. E tünemény mindannyiunkat igen megrázt és sokáig képezte beszélgetésünk tárgyát.

Végre 7 óra 5 perckor visszaértünk Oravicára, hol az otthelyi fogadó-bizottság élén Gyurgyevich Adolf m. á. v. főfelügyelő fogadott bennünket igen szép beszéddel. Ezután következett a bevonulás 80 kocsin, majd az elszállásolás. A családos tanárok és a magános nők családoknál voltak elszállásolva, míg a férfiak a község két nagy szállójában nyertek lakást.

9 órakor pompás cigányzene mellett izletes vacsorához ültünk, majd ennek elköltése után 10 órakor a „Lövöldében“ tiszteletünkre rendezett táncestélyre vonultunk fel. A lövöld kertbe, mely egy szép magaslaton fekszik és mely nemzeti zászlókkal és fenyőgalyakkal dusan volt díszítve, „Isten hozott“ feliratu kapu vezetett. A táncestély bázzárral volt egybekötve, melyben Oravica szépeit áruáltak nemzeti jelmezben különféle csecebecséket. A szépen sikerült estély ezer koronát jövedelmezett az Örökimádás templomának javára. Egyesületünk tagjai azonban nem sokáig maradtak az estélyen és közülök nem sokan vettek részt a táncban, mert hiába a két napi gyűlésezen és az egy napos forró utban elcsigázott tagokra erősebb vonzóerőt gyakorolt a puha ágy.

Július 6-án a reggeli után el kellett hagynunk Oravicát a nélkül, hogy a csinos városban körülnézhetünk, bányáit megtekinthetjük volna. Csak nagykitérjedésű szilvásaiban gyönyörködhetünk távozásunkkor.

Pont 7 órakor indult meg a külön vonat és repült velünk Jaszénova s aztán Bazás felé. Könnyű volt neki, mert az ut folyton lejtősödött és a mi szívünk is a Duna felé vonzott. 9 órakor be is robogott az állomásra, hol ezzel szemben a kikötőben várt már reánk az előre megrendelt külön hajó, a „Széchenyi“.

Bazásnál kezdődött kirándulásunk legérdekesebb, legértékesebb és legkellemesebb része. Érdekesnek nevezem e részt, mert a Duna két partja e ponttól kezdve

számában pedig „Bankett der Nation“ cím alatt a párisi magyar kiállítást gyalazza le a sárgaföldig, ugyanakkor, amikor a párisi „L' Illustration“ és a lipcei „Illustrirte Zeitung“ a magyar kiállítástól képeket és ismertetőket közöl. Az újvidéki szennyes pángermán lapnak azonban a párisi magyar kiállítás csak „bankett“. Lukács Béláról, Miklós Ödönről és Nárayról csak azt tudja, hogy híres pezsgőivók és odakünn egész „Champagner Zechgelage“-kat csinálnak. Kiállításunk pedig csupa pezsgő-bankett. „Csak hülyék hibették — ugymond — hogy a mi gyarló iparunk, gyarló kereskedelmünk a hatalmas Ausztriával és a régi művelt Németországgal versenyezni lesz képes. Magyarország kiállítása hasonlít az Aesopus-féle mesékhez, hol a béka ökörré akarta magát fölfújni.“ Mindezekben felül még a magyar nemzet lovagias birtvét is megtámadja. Ebből szerinte csak annyi igaz, hogy Magyarországon néhány éretlen ifjunak lovagias ügye szokott lenni. — Ha Újvidéken van magyar fiatal-ság, az tudni fogja, hogy mi a kötelessége ezzel a haza-áru pángermán írkmánnyal szemben. Reméljük, maguk németajku honfitársaink is tudják.

Ujdonságok.

Kinevezések. Báró Vojnits István főispán a Bereczkó Szilárdnak nyugdíjazásával megtresedett vármegyei központi irnoki állásra Mangb Gyula ó-becei járási rendszertíri irnokot, ennek helyére az ó-becei járási irnoki állásra Tóth Ernő ideiglenes minőségű II. osztályú járási irnokot, eddigi székbélyén való megbonyasítással és az ekként megtresedett ideiglenes minőségű II. osztályú irnoki állásra Allaga Pál volt b. madarasi jegyzőt nevezte ki és szolgálatátelre az ó-becei járási szolgabírói hivatalhoz rendelte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Kiss József bács-topolyai járásbírói aljegyzőt, a bács-topolyai járásbírói aljegyzőt, a bács-topolyai járásbírói aljegyzőt mellett alkalmazott ügyészégi megbízott állandó helyettesítél nevezte ki.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Török Miklós hódásági járásbírói aljegyzőt a hódásági járásbírói aljegyzőt mellett alkalmazott ügyészégi megbízott állandó helyettesítél rendelte ki.

Uj szaktudósító. A kereskedelemügyi miniszter Hoór Lajos dr. miniszteri titkárt Berlinbe szaktudósítói megbízással küldte. Az új szaktudósító működési tere Észak-Németország és Szászországra terjed ki.

Jegyzőválasztás Bajmokon. Bajmok község képviselőtestülete Budánovits Árpád nyugdíjazásával megtresedett Bajmok községi jegyzői állást szerdán délelőtt bajsi Vojnits Máté főbíró elnöklele alatt megtartott ülésén töltötte be. Egyhangú lelkesedéssel Lichtnecker József hódásági járási szolgabíró, Bajmok sztilóttét választották meg. A megválasztott új jegyző a vármegyei tisztikarnak derék, szorgalmas, rokonszenves tagja, kinek eddigi kiváló köztisztviselői működése biztos garancia arra, hogy Bajmok község köztügyeinek vezetése munkás kezekbe jutott. A választás általános lelkes örömet keltett a lakosságnál és ennek nyomban a választás után tüntetőleg kifejezést is adott. Fáklyászenével vonult az új jegyző lakása elé és itt a szülőföld népe nevében Székely Adolf tanító igen szép beszéddel üdvözölte az új jegyzőt, a ki a szeretet- és bizalomnak eme lélekemelő megnyilvánulását meghatva köszönte meg. Választás után lakoma volt, a melyen egy a polgárság, mint az értelmiség nagy számban vett részt és számos lelkes aldomásokban ellették a község új vezérét.

Pályázat. Bács-Bodrogh vármegyénél 4 közigazgatási gyakornoki állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények augusztus hó 14-ig nyújthatók be.

Kantortanító választás. Klimek Rezsőt, a cservenkai ág. ev. egyháznak 12 éven át volt derék tanítóját a pestmegyei Vadkert község ág. ev. gyülekezete egyhangúlag választotta meg kantortanítójává.

Pályázat. A zentai járásbírósnál telekkönyvvezetői állásra pályázat van hirdetve. Folyamodásokat 2 hét alatt kell benyújtani.

Esküvő. Herczog Mihály József zombori iparos f. hó 24-én esküdött örök bűséget Partlies Teréz kisasszonynak.

egyike a legvonzóbb vidékeknek, gazdag történelmi vonatkozásokban, lépten-nyomon oly emlékekre akadunk, melyek arról tanuskodnak, hogy a Duna e része a leg-régibb idők óta fontos szerepet játszott az emberiség művelődésének történetében. Értékes volt reánk nézve utunk e szakasza, mert ismereteinket nagyban növelte; növelte pedig nagynevű kultuszminiszterünk azon figyelmes intézkedése folytán, hogy lelküldötte közénk a földmívelésügyi miniszteriumból azon osztálytanácsost, ki a vaskapuszabályozásban tényleges részt vett, hogy nyújtson nekünk kellő felvilágosítást minden figyelemre méltó dologról. De kellemes is volt utunk e része, mert a Duna vize mérsékelt a nagy hőseget, mert e diszes hajón tapasztalt rend és tisztaság kellemesen hatott mindannyiunkra, mert a behűtött jó italok és a pontos kiszolgálás semmi kívánni valót sem hagyhat fenn és mert a Duna e tájának szépsége a legkellemesebb érzést támasztotta lelkünkben.

A mint Bazásnál a magyar folyam- és tengeri hajózási társaság pazar fényvel épített Széchenyi nevű hajójára, mely ezidő szerint nincs is beosztva a személyszállító hajók forgalmába, hanem csak az ily kirándulások és tanulmányutakra van fentartva, felszálltunk, már ott várt bennünket a tanácsos ur, ki hajónk elindulása előtt szíves volt a vaskapu szabályozásának egész történetét dióhéjba foglalva elmondani, később pedig minden egyes ponton végzett szabályozó munkát velünk megértetni.

(Folyt. köv.)

Utóhang.

Bezárult éden!... szertezűzött álom!...
Lezuhant esillag!... első szerelem!...
Ha rád gondolok vesztett boldogságom,
Könnyekbe lábad mind a két szemem.

Összetört égbolt!... aranyhajú gyermek!...
Küszált fellegek!... piros ajakad!...
— Sírásban hullnak szememből a könnyek
És azt hiszem a szívem meghasad!...

Herold Gyula Béla.

Magyar athléták győzelme Belgrádban. Belgrádból táviratozzák nekünk, hogy a szabadkai Sportegylet tagjai, a kik részt vettek az ottani mérkőzésekben, fényes győzelmet arattak. Az összes kerékpárversenyekben első lett Szárics János, a futásokban Sztancsics bajnok, a futbalban Vermes Lajos csapata 3:1 arányban győzelmet aratott. A kardvívásban Vermes Lajos leverte Charles Doucet vívómestert. A szerb közönség nagy ovációban részesítette a magyar athlétákat.

A tőzsdeadó életbeléptetése. A tőzsdeadóról szóló törvény 1900. évi augusztus hó 1-én lép érvénybe és ekkép az ügyletek adókötelessége ugyan-ezen időben vevén kezdetét, az ezt megelőzőleg kötött ügyletek adómentesek még abban az esetben is, ha teljesítették vagy lebonyolításuk a törvény hatályba lépte után következnek be; az adómentesség érvényesítése céljából mindamellett a felek igazolni tartoznak, hogy a törvény hatályba lépte után teljesített vagy lebonyolított ügyletek megkötése 1900. évi augusztus hó elseje előtt következett be. Az értékpapir-forgalmi adó olyképen számítatik ki, hogy az értéknek minden 2000 korona összege után adó fejében 10 fillér jár, a kétezer korona egysegen aluli érték pedig mindenkor teljes 2000 koronának veendő. Az értékpapir-forgalmi adó bélyegjegyekkel rovatik le, mely célra külön bélyegjegyek hoztatnak forgalomba.

Telefon O-Becsén. A kereskedelmi miniszter elrendelte az állami telefon felállítását O-Becsén. A napokban volt a közigazgatási bejárás és a munkálatokat már a jövő hóban megkezdik.

Véres kardpárbaj. Szabadkán a napokban véres kardpárbaj folyt le Kárpáthy Sándor államvasuti forgalmi tiszt és Fimpl J. közöshadseregbeli önkéntes állottak szemben egymással. A párbaj oka összeszólközös volt, mely a szabadkai pályaudvaron napokkal ezelőtt történt. Az első összecsapásnál Kárpáthy jobb felső karján könnyebb sérülést szenvedett, mire a segédek a párbaj folytatását beszüntették. A felek a párbaj után békülést néltül távoztak.

Aranyárkelet-pótlék. A pénzügyminiszterium a napokban bocsátotta ki rendeletét, melyben az aranyárkelet pótlékot határozza meg. Ugyanis a vámilletékeknek ezüstben történt fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő aranyárkelet pótlék augusztus hónapra huszonegy (21) százalékban állapított meg.

Lótenyésztők figyelmébe. A magyar kir. földmívelésügyi miniszter felhívja mindazon tenyésztőket, kiknek birtokában három és fél évet betöltött, de a nyolcadik évet meg nem haladt koru ménlo van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat hozzá legkésőbb augusztus hó 10-éig jelentsék be. 165 centiméternél alacsonyabb méneket, tekintettel a ménlepekben már meglevő anyagra, nem vásárolnak, kivéve, ha az egyed kitünősége a megszerzést kívánatosá teszi.

Őszi virágzás. E hó 21-én d. u. 7 órakor élte 71. évében vezette az örökifju Kafa Gyula kiérdemült ó-kanizsai postamester, az ó- és törökkanizsai takarékpénztár igazgatója, O Kanizsán oltárhöz Schannen Vilma kisasszonyt. Kafa Gyula végig küzdötte a szabadságharcot, részt vett 1849. évben a hegyesi csatában, hol mint hadnagy barcolt, nem esuda tehát, hogy most is ily hősi tette határozta el magát.

Bácskai munkások Németországban. A „Schwäbischer Merkur“ szerint a mizenbausenü evang. főegyesület, melynek hivatását és célját forrasunk nem részletezi, a mult évben a német kolonialis iskola birtokán 25 bácskai svábot alkalmazott nyári munkára. A felek egymással különösen meg léven elégedve, az egyesület tágasabb körökben szervezte a munkások közvetítését és az idén több száz bácskai sváb munkást vitt be. A gazdák nemcsak a bért, hanem az utiköltséget is megfizették. Ez a bácskai svábok között nagy mozgalmat keltett, úgy, hogy sokan szerződés nélkül vándoroltak ki, de ott munkát nem kapván, a pályaudvarokon lézengtek, vagy szociáldemokrata igaztók háloiba kerültek.

Az utolsó törzsvendég. Apatinban a belváros egyik régi vendéglőjében már sok esztendő óta Békási Mihály volt a vendéglős. A vendéglős egyik asztalánál évek óta ugyanazok az öreg törzsvendégek gyülekeztek össze s addig jól is ment a koresmáros dolga. De lassanként elhaltak a törzsvendégek. Ha egyik szék üresen maradt, mindig arra gondoltak, hogy ugyan ki fogja követni az elhunytat. Két év előtt az utolsóelőtti törzsvendég is elköltözött a másvilágra, utolsóának maradt egy öreg fűszerkereskedő. Egy ideig eljárogatott az öreg már szokásból is a vendéglőbe, elbeszélgetett a koresmárossal, de végre megunta az egyedülletét, ki-maradt a vendéglőből és szülőhelyére, Felső-Magyarországnak egy kisebb helységébe költözött. Az öreg koresmáros azó a napról napra éldégt. A minap hivatalos irás érkezett az öregnek a bíróságtól, a melyben az volt írva, hogy az utolsó törzsvendég is meghalt és hogy 40 000 koronát kivevő vagyonát Békási Mihály vendéglőre hagyta, de azzal a föltétellel, hogy a mig a vendéglő fönnáll, tartozik az örökös a volt törzsvendégek asztalán teríteni, étel és italt oda tenni, éppen úgy, mintha a régi törzsvendégek ott lennének. Természetes, hogy a vendéglős örömmel teljesíti most az utolsó törzsvendég akaratát.

Közkiraktári szövetkezetek. Uj tervvel foglalkozik Darányi Ignác földmívelési miniszter. Abból a célból, hogy a gazdák jobban értékesíthessék gabona-termésteiket és hogy a tőzsdei árfolyamok hullámsása által ne károsodjanak, illetőleg, hogy a kiszáradás is abba helyzetbe jussanak, hogy a kedvezőbb konjunkturákat felhasználhassák, a miniszter a gabonaközkiraktári szövetkezetek támogatását, sőt állami segítségését határozta el. Ennek a kérdésnek bővebb tanulmányozása végett a miniszter több mezőgazdasági és néhány műszakilag képzett szakértőt fog a külföldi hasonló intézmények tanulmányozására kiküldeni, akinek beérkező jelentése alapján fogja a kormány a kereskedői körök bevonásával a különben régóta sürgetett és a külföldön jól bevált intézményt létesíteni.

Járványorvosok kellenek. A belügyminiszter felhívja azokat az orvostudorokat és szigorló-orvosokat, akik járvány esetén megfelelő díjazás mellett járványorvosi megbízatást elfogadni hajlandók, hogy jelentkezzenek akár írásban, akár személyesen a belügyminiszteriumban. A jelentkezőket a hivatalos órák alatt (9-2.) Raisz Gedeon dr. miniszteri osztálytanácsos, közegészségügyi feltlyelő fogadja.

Művészestély Palicson. A budapesti egyetemi ifjuság „Szabadkai Kör“-e rendkívül fényesen sikerült művészestélyt rendezett f. hó 21-én Palics fűrdőben. A művészestélyen a budapesti Népszínház művésznője F. Hegyi Aranka és Kóbor Tamás fővárosi író is közreműködtek, az előbbi „Bar-Kochba“ című operából, a „Lili“ című operettből énekeltek részleteket; színi nem akaró taps és éljenzéssel üdvözölték a nagy művésznőt, a ki még ráadásul az „Ezer év“-ből Czinka Panna, Repülj fecském dalt énekelte vonós-négyes kísérettel, melylyel viharos tetszést aratott. A rendezőség gyönyörű virágoskört nyújtott át a művésznőnek. Kóbor Tamás „I. Napoleon a pult mögött“ címmel nagy tetszéssel fogadott szabad előadást tartott. A művészestélyen közreműködtek még: Piros Józsi zenekara, Fischer Béla költeményeket szavalt és Pollák Károly hegedűművész nagy tetszést mellett játszott a Hubay Csárdásjeleneteit. A művészestélyt tánc követte, melynek a reggeli órák vetettek véget.

Műkedvelői előadás Apatinban. Az apatini ifjuság mult szombaton az Andráz-féle vendéglő helyiségeiben a „Ferenc József Tanítók Háza“ javára műkedvelői előadást rendezett, a mely minden tekintetben fényes sikerű volt. A terem igen szépen volt fel díszítve virágokkal. A műsora 18 nő és 20 ifjúból álló vegyeskar a „Kérdés és felelet“ című dal éneklésével kezdte meg. A kar szép éneke lelkes hangulatba ringatta a közönséget. Utána színi került Buxtone „A csiszolatlan gyémánt“ vígjátéka, melyben Balázs Leona k. a. Magery szerepében valóságos remekelt. Friebeisz Margit k. a. is pompásan játszott és kitérő műkedvelőnek bizonyult. Mayer Adam, Száhl József, Kohler Antal és Vas Péter is ügyesen játszottak. Rátai Mici k. a. „Férjhez menjek-e?“ monológot adta elő nagy virtuozitással. Pukács Gyula cimbálon magyar népdalokat játszott. Művészi játéka élénk tetszést aratott. Száhl József helyes páthosszal remekelt szavalt Uhland „A dálnok átka“ c. költeményét. A sikerült előadást az énekkar által előadott „Zengjen a dal“ fejezte be. Előadás után tánc volt. Az első négyest 68 pár táncolta. Jelen voltak: Andráz Mária, Baszler Anna és Mária, Bieber Anna, Fernbach Anna, Fleischmann Mária, Ehmman Mariska, Ehmman Rozina, Grüner Rozina, Holzhauser Rozina, Horn Teréz, Kohler Janka, Lang Klórid, Szauder Hermína, Szarvasi Erzsike, Schächtel Teréz és Julia, Windisch Teréz és Erzsébet, Friebeisz Margit, Balázs Leona, Rátai Mici, Pavlovits Amália, Vihar Szilárdka, Tessényi Bella, Speiser Katica, Eckhardt Emma, Ajtay Margit, Benzinger Mariska, Aman Rozina, Aman Rózsika, Riger Borbála, Zádrey Erzsike (Dorozma), Dereáné Irma (Budapest), Aschenbrier Vilma (B.-Dorozs), Csermák Juliska, Kohler Erzsike, Puts Rózsika, Baszler Katica, Rothländer Mariska. A vidám mulatságnak a pirkadó hajnal vetett véget.

A Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaság folyó év június havában 1090 darab baleset-biztosítási kötvényt állított ki, melyek halálesetre 5,710 500 korona, rokkantság esetére 10,313,750 korona és mulékony keresetképtelenség esetén 6019 korona napi kártalanításra biztosított összegről szólnak. Ugyanezen időszakban összesen 776 baleset és pedig 3 haláleset, 27 rokkantsági eset és 746 mulékony keresetképtelenségi eset jelentett be fentnevezett társaságnál. A társulat zombori ügynöke: Schlachter József. Hivatalos helyisége: a zombori első önszegélyző szövetkezet helyiségeiben van.

Véres krónika. Bajai tudósítónk írja: Városunkban ma két gyilkosság történt. Taub József negyvennyolcas honvéd, a bajai honvéd-egyesület elnöke, Zsivanovics nevű vejét baltával megtámadta és kettéhasította a fejét. A vérengző ember aztán öngyilkosságot akart követni s megszúrta magát. A gyilkos hetvenöt esztendő s vagyoni viszálykodás miatt ölte meg a vejét. A második gyilkosság valamivel később történt. Benzák késmester szíven szúrta Zvirn nevű sógorát, a ki rögtön meghalt. Benzákot letartóztatták. Az öreg honvédet kórházba szállították s ha felgyógyul, szintén a börtönbe kerül.

Névmagyarosítás. Staudacher Kálmán zombori kir. adóosztály vezetőjét a belügyminiszter engedélyvel „Örlei“-re magyarosította.

Eljegyzés. Pleli János apatini kereskedő eljegyezte Szauder Herminka kisaszonnyt Apatinban.

Katonaság elől a halálba. Szerdán délelőtt a városi parkban Antalkovits József 20 éves kereskedősegéd egy padon ülve szíven lötte magát. A lövésre, a vasuti szolgálatához kirendelt Topalov Mihály rendőr azonnal átkutatta a parkot, s rövid idő múlva rá is akadt az öngyilkosra, mire rögtön értesítette a rendőrkapitányi hivatalt az esetről. A főkapitány azonnal intézkedett, hogy a szerencsétlennek szüleit mielőbb értesítsék az esetről. Nemsokára a helyszínre érkezett az öngyilkosnak édes anyja, a kinek a kérésére a holttestet a lakására szállították. Az öngyilkosnak atyja cipészemester, ki évek óta a bezdáni vámparkos. Az öngyilkost behívták katonai szolgálatra. Ettől félt és azért lett öngyilkos.

Megőrült leány. A napokban beszéltették a szabadkai városi kórházba Dérits Teréz, egy 18 éves szép fiatal leánykát, akin az elmebetegségek tünetei mutatkoztak. A szerencsétlen leány minden ellentállás nélkül engedelmessékedett az őt elszállító mentőknek. A kórház megfigyelő oszlopában azonban már kitört rajta a téboly s csak nagynebezen sikerült a szegény leányt lecsillapítani. Hozzá tartozói a napokban felszállítják a lipótmézei fekete házba.

Családi dráma. Véres családi dráma játszódott le szerdán Bikity községben. Egy jómódu földmivesgazda hűtlenségén érte fiatal szép feleségét. A megcsalt férj a gonosz csábítót futni engedte, ellenben az asszonyt kegyetlenül lemészárolta egy borotvaéles konyhakéssel. Mikor az asszony számos életveszélyes sebből vérezve már élettelenül fektett a földön, akkor a gazda önmaga ellen fordította a kést s azzal nyakát teljesen kettévágta. A férj nyomában meghalt, míg a hűtlen asszony a halállal vívódik.

Betörés. Bács Kulán a folyó hó 16—17. közötti éjjel Vuit István földműves háza falát ismeretlen tettesek kiásták és oda behatolva nagy mennyiségű ágy-neműt 16 vánkust, 3 dunyhát és sok fehérneműt ellopták. A csendőrség megindította a nyomozást.

Állatveszedelem Bács-Martonoson. Járva szerdán lép föl egyes vidékeken az állat-járvány. Bács-Martonos községben a szarvasmarha állományban tört ki a száj és körömfájás betegsége. A vármegyei alispán zár alá helyezte a község területét.

Sírrablás. Borzalmas rablás hírért közli velünk kernyájai levelezőnk. Feltörték egy sírboltot s kifosztották a halottat. Elrabolták a foszlásnak indult holttestről minden drágaságot, a melyet a sírboltba helyeztek. A sírrablásról tudósításunk a következő: A szomszédos O-Szivac községben vérlázító bűnesetnek jöttek nyomára. Ezelőtt két héttel ugyanis elhalt egy gazdag szerb asszony, Sztanimirovits Szavéta, a kit, utolsó kívánságához képest, drága selyem ruhájában és ékszereivel együtt temettek el. A szerbeknél az a szokás, hogy az elhaltat a rokonság a halálozás után egy héttel fölkeresi a temetőben. A mult héten, a mikor a halálozás első hete letelt, az elhalt leánya, veje és több rokonság a temetőbe ment, a hol a sírboltot fölturna találták. Jelenlétük azonnal az esetről s hatósági közegek jelenlétében a koporsót, a mely már föl volt törve, föl emelték s akkor látták, hogy a holttestről a drága selyemruha és az ékszerek eltűntek. Kérdőre vonták a temetőőszót, de ez semmiféle fölvilágosítást nem tudott adni. A megindított nyomozás során kiderült, hogy a holttestet a község mellett vályogvetéssel foglalkozó cigányok rabolták meg, kiknél a selyemruha egy részét, továbbá két aranygyűrűt megtaláltak. A cigányok, névszerint Stojka Vazul, Boer Zsiga, Horvát Ferenc és Kakusi József, kik a hullarablást elkövetették, letartóztatták és a náluk talált bűnjelvényekkel átadták a bíróságnak. Egyik társukat, Stojka Ferencet, a ki időközben megszökött, most mindenféle nyomozzák. A még hiányzó ékszereket állítólag Stojka vitte el magával.

Oriási tűz. Kedden délelőtt nagy tűz ütött ki Vujkovics B. Jeremiás szabadkai földbírtokos tuki tanyaán. A gazda pipájából kipattant szikra tüzet fogott s az egyik gabonakazalt lángba borította. Mialatt a jelentés a szabadkai tűzoltósághoz beérkezett s mialatt a tűzország kivonult a helyszínre, a közvetlen egymás mellett elhelyezett óriási kazlak mindannyi lángborult. Az óriási forrószág folytán s a teljes vízhány következtében oltásra nem is lehetett gondolni. Csak a tűz lehadása után vették használatba a tűzoltók a szivattyukat s a messze Palicsi tóból hozott vízzel lokalizálták a tűz tovatérjedését. Leégett 18 nagy kazal szalma, buza stb. A kazlak között álló gőzcséplőgépet még idejekorán megmentették. A kár meghaladja a 2000 koronát, amely biztosítva nem volt.

Megégett ember. Rettenetes szerencsétlenség történt mult pénteken O-Becsén. Tudósítónk a borzalmas esetről a következőket írja: Pénteken délután 2 óraker kigyuladt Santa István háza és a nagy forrószágban a tűz gyorsan terjedt. Mire a szomszédok oda értek — mert a házbéliek nem is voltak otthon — a tűz már átkapott az istálló tetőzetére. Ekkor ért oda Sipos Tóbiás téglagyári munkás, a ki szintén e házban lakott és az istállóba futott, hogy onnan néhány butordarabot kimentessen. Egy ágyrészt ki is húzott, másodsor újra befutott, utána még egy férfi, meg egy nő. De amint Sipos beugrott az ajtón, az égő tető lecsúszott és az istálló ajtót elzárta teljesen. Az utána indultak még vissza bírtak ugrani, de a szerencsétlen Sipos bekekedt. A száraz nádron gyorsan terjedt a tűz és pokoli hőséget fejtett ki, úgy, hogy közel menni sem lehetett, a padlat is már tüzet fogott és roskadozott. Az oda érkezett tűzoltók teljes erővel a szerencsétlen ember kimentésén dolgoztak, de hiába. Mire eltakarították a lezuhant tetőt, mire néhány bátrabb tűzoltó bemehetett az istállóba, akkorra már Sipos meg volt halva. Hosszas keresés után, mert a nagy és fojtó füstben nem lehetett látni, megtalálták a szerencsétlent egy sarokban összekuporodva, felismerhetetlenségig összeestve. Valószínű, hogy Sipos a nagy füstben és forróra vált levegőben előbb megfuladt s csak aztán égett össze, mert a körülálló segélykiáltásait nem hallották. Két tűzoltó hozta ki az összeégett testet pokrócba takarva, mert hozzá nyulni nem lehetett, mivel oly forró volt, de még repedezett is. Az egyik tűzoltó a borzasztó látványtól rosszul is lett, elájult. A rögtön megjelent dr. Weinberger közs. orvos harmad-foku teljes égést állapított meg. A szerencsétlentl járt fiatal, 20 éves, ember iránt általános a részvét, a ki özvegyet és 1 gyermeket hagyott maga után kenyéres kereső nélkül.

Vizbefeledt újsághordó. Szabadkáról írja tudósítónk: Zenkó Tamás 14 éves újsághordó fiú a nagy hőségben fűródni ment a honvédlaktanya melletti tóba. A vigyázatlan uszni nem tudó fiú, mélyebben batolt be a tó közepébe, a hol a víz sokkal mélyebb volt, mint a tó szélén és minden erőlködése dacára alámerült. A parton levők közül csakhamar egynéhányan utána mentek és ki is fogták, de már későn, meg volt halva. Holttestét az előhívott mentők kiszállították a temető hullaházába, a szerencsétlenségről pedig a rendőrség értesítette a fiú szülőit.

Marhaszállítási korlátozás. A vemhesség igen előre haladt szakában lévő állatok közfogyasztás céljából akár Ausztriába, akár Magyarországra való elszállításának megakadályozása érdekében a földművelésügyi miniszter a marharakodó vasuti állomásokhoz kirendelt szakértőket utasította, hogy ily állatok közfogyasztás céljából elszállításra való felvételét meg ne engedjék. Erről értesítettek az összes közlekedési vállalatok mihez tartás végett.

Próba cséplés. A gabona nagy része már el van aratva az ó-becsei határban. Javába folyik a hordás és itt-ott a cséplés is. A gazdáknak váratlanul jó termésük lesz. A nagy eső és zivatar nem okozott nagy kárt, mint eleinte hitték. Egyes helyeken (2200□ 6) 30—40 keresztes buza van és a próba cséplések szerint minden keresztes 40—45 kiló búzát ad. Így tehát lánconként lesz 12—18 mázsa buza, a mi a mai alacsony árak mellett is 70—100 forint jövedelmet képvisel.

A nagytőzsdék megszűnése. Jelenítettük, hogy a pénzügyminiszter utóbb elrendelte az összes magánkézen levő nagytőzsdék megszüntetését és ettől fogva már most az egész országban a kincstár maga fogja kezelni a nagytőzsdét. Ezen ügyre vonatkozólag tudósítónk a pénzügyigazgatásnál a következő felvilágosítást kapta: Eddigél a nagytőzsdéket bérlok kezelték. Őt évvel ezelőtt a pénzügyminiszter fölmondotta több nagytőzsdé bérletét és azokat kincstári kezelés alá vette. A pénzügyminiszter tapasztalhatta, hogy az államháztartásra előnyvel van az, hogy a nagytőzsdék kincstári kezelés alatt vannak és azért most fölmondotta a többi bérleteket is és így már f. évi augusztus hó 1-ő napján az ország valamennyi nagytőzsdéje kincstári kezelés alá vonatik.

Főlvétel a szegedi bábaképző intézetbe. Vettük a következő értesítést: A szegedi m. kir. bábaképző-intézetnél a legközelebbi — október hó 1-én kezdődő — magyar-német tanfolyamra 12 tanuló részére egyenkint 80 korona állami ösztöndíj van rendszeresítve. Felhívom mindazokat, kik azt elnyerni óhajtják, hogy a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz intézzék, keresztlevelel erkölcsi és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt bélyegtelen folyamodványukat augusztus hó 31-ig hozzám nyújtsák be. Szegeden, 1900. július hó 20. Dr. Mann, kir. tanácsos, igazgató-tanár.

Hirtelen halál. Palics fűrdőben tégnapelőtt szívroházzal hirtelen meghalt GROSS Amália zentai illetőségű, Zentán lakó úri hölgy. Holttestét beszállították a szabadkai temető hullaházába. Az igazgatóság sürgönyileg értesítette az elhunytak Zentán lakó családját.

Szülei gondatlanság áldozata. Borzalmas esetről ad hírt moholi tudósítónk: Rasótzki Jánosné a házban foglalatoskodott, kis 1/2 éves gyermeke pedig a földön játszadozott; az asszony kiment a szobából, ez alatt a sertés, melyet a szegény asszony tölire bízalt, bement a szobába és ott keresgélte össze-vissza mivel éhes volt, megtalálta a földön játszó kis gyermeket és isszonyú módon megcsönkította az ártatlant.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN ANDOR.

NYILTTÉR. *)

Köszönetnyilvánítás.
Mindazok, kik felejtetlen férjem
neh. Freund Samu
elhalálása alkalmából részvétükkel igyekeztek bánatomon enyhíteni, fogadják ez uton hálás mély köszönetemet.
Zombor, 1900. évi július hó 26-án.
Özv. Freund Samuné.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

813. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.
Gajdobra községben leköszönés folytán üresedésbe jött egy gyalogrendőri állásra pályázat hirdettetik. Felhívtnak a pályázók, hogy kérvényeiket **folyó hó 30-áig** a községi elüljáróságnál nyújtsák be. Ezen állással évi 504 korona fizetés jár, mely havi részletekben adatik ki. Kelt Gajdobra, 1900. évi július hó 17-én.
Fischer Nándor, Tillinger József,
jegyző. 3—3 bíró.

Kiadó lakás.
Az orgona-utcában (610. házszám) egy lakás, mely áll 4 szobából, és a hozzátartozó mellékhelyiségekből, november hó 1-étől kiadó.

Hirdetmény.
A zombori róm. kath. plébánia-épület alatti és mellékeépületében levő 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 16. és 17. és 21. számú bolthelyiségek **folyó évi november hó 1-től** egymásután 3 évre, 1900. évi augusztus hó 4-én délelőtt 9 óraker az egyházpénztár helyiségében nyilvános árverésen haszonbérbe adatnak.
Az árverési feltételek naponta az egyházpénztár helyiségében megtekinthetők.
Zombor, 1900. évi július hó 25-én.
A zombori r. k. egyházpénztár kezelősége.

Pályázati hirdetmény.
Kis-Hegyes községben megüresedett két gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik. Ezen állások javadalmazása: évi 400—400 korona havi utólagos részletekben. Szolgálati felszerelés, fegyverzet és lövegekről a község gondoskodik; míg a ruházatot sajátjukból tartoznak beszerezni. A folyamodványok alulírott elüljáróhoz a községi rendőrségi szervezési szabályrendelet értelmében felszerelve **folyó évi augusztus hó 3-áig** annál inkább benyújtandók, mert a később érkezők nem fognak figyelembe vétetni.
Kelt Kis-Hegyesen, 1900. évi július hó 18-án.

Limbek Pál, Kiss György,
jegyző. 2—2 bíró.

Zálog-árverés

1900. augusztus hó 13-án.

Mindazon ékszerek és zálogtárgyak, melyek 1900. évi június hó 30-án, és pedig 7848—29593. számig ki nem váltattak vagy át nem irattak,

1900. augusztus hó 13-án

a zombori kereskedelmi és iparbank zálogkölcson-osztály helyiségében délelőtt 9 órakor tartandó

NYILVÁNOS ÁRVERÉSEN

eladatni fognak.

Hosszabbítások vagy kiváltások a kitűzött határidő előtt legkésőbb 3 nap alatt történhetnek.
Zombor, 1900. július hó 1-én.

2-2 A zombori keresk. és iparbank igazgatósága.

Ház bérbeadás.

Szelencse városrészben, a Géjza-utcába nyíló 249. számú lakház, mely 2 utcai, 3 udvari szoba, melléképítményekkel és kerttel együtt, egy vagy több évre haszonbérbe kiadó s folyó évi november hó 1-én, esetleg azonnal is átvehető.

Bővebb értesítés a jelzett házban nyerhető.

3-3

4136. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A b. kulai járásba bekebelezett Torzsa községében lemondás folytán tisedésbe jött és havi utólagos részletekben felveendő 600 korona évi fizetéssel egybekötött községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok; felhívom az azt elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelendő kérvényüket hozzám **folyó évi augusztus hó 25-ig** nyújtsák be.

B. Kulán, 1900. évi július hó 16-án.

Dr. Széchényi,
főszolgabíró.

3-2

Zombori m. kir. folyammérnöki hivatal.

1003. szám.

1900.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A földmívelésügyi m. kir. miniszter ut óngyméltósága f. évi július hó 14-én 47977. szám alatt kelt magas rendeletével a darázi dunai zárógát helyreállítási, valamint a gombosi dnapartnak folytatólagos biztosítási munkálatainak a f. évben leendő végrehajtását engedélyezvén, a **darázi zárógát** helyreállítási munkálatainak a következő munkáknak, illetőleg szállításoknak:

I. 4253 köbméter földmunkának, 205704 köbméter elsőosztályú és 188136 köbméter másodosztályú kőanyag szállításának és beépítésének;

II. 5350 kevé rózsanyag szállításának; továbbá a **gombosi dnapartnak** folytatólagos biztosítási munkálatainak a következő munkáknak és szállításoknak:

III. 71820 köbméter földmunkának, 27960 köbméter elsőosztályú és 101160 köbméter másodosztályú kőanyag szállításának és beépítésének, végül

IV. 75000 kevé rózsanyag szállításának vállalati uton való biztosítására a zombori m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében **folyó évi augusztus hó 7-én délelőtt 10 órakor** zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

Az I., II., III. és IV. alatt felsorolt munkákra, illetve szállításokra az ajánlatok külön-külön teendők.

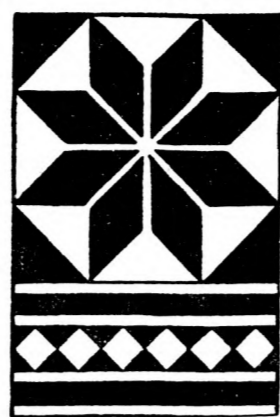
A szabályszerűen kiállított ajánlatok, melyekhez az ajánlati összeg 5%-ának valamely m. kir. adóhivatalnál bánatpénz gyanánt történt letételét igazoló elismervény is csatolandó, a jelzett napon és időben a zombori m. kir. folyammérnöki hivatalhoz nyújtandók be.

A vállalatokat szabályozó általános és részletes feltételek, tervek, szerződési és ajánlati minták, valamint egyéb tájékoztató adatok a zombori m. kir. folyammérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zombor, 1900. évi július hó 19-én.

2-2

M. kir. folyammérnöki hivatal.

Ifj. HEINDLHOFER RÓBERT

márvány-, mozaik- és cementárúk gyári raktára
ZOMBORBAN.

Elvállalok: beton csatornázást, nedves falak száraztételét, gránit terraszot, földalatti csatornák készítését stb.

Elállítok: szökőkutakat, fürdőkadákat, viztartókat és pissoirokat portlandi cementből.

Raktár mindennemű mű-cementlapok, mozaik- és gránitlapokból, konyhák, folyosók és templom burkolatok részére. Kerámia- és metlachi-lapok. Kőanyag csővek.

Kátrány, elazítógélananyag, kátránylemezek, portlandi cement és hidraulikus méz nagyban és kicsinyben.

Csavrak Mihály urat a munkák felvételével és az üzlet vezetésével bízom meg.

Költségvetések és árjegyzékek ingyen küldetnek meg.

*-1

15017. sz.

1900.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék mint urbéri bíróság az ó-kanizsai urbéres legelő elkülönítési ügyben közhírré teszi, hogy azon nem curialis jogosultak, kik az elkülönítési tárgyat képezték s az ó-kanizsai I. számú tjkvben felvett közlegelőből az 1871. évi 53. t. c. 42. §-a értelmében birtokaik után járó illetményeiket a jelen eljárás során kivenni óhajtják, ez iránti kérelmüket csakis **1900. évi augusztus hó 19-ének (tizenkilencedikének) délelőtti 9 órájára** kitűzött határnapon jelenthetik be O-Kanizsa községében a kiküldött törvényszéki bíró előtt.

Az előterjesztett legelőfelosztási kérelemhez képest az esetre, ha a birtokosoknak birtoknagyság szerinti egynegyed része kéri illetményét kiadni, s ha az ugyanazon fenti határnapra a 20326/1890. számú I. ü. m. rendelet 5. §-a értelmében ezennel kitűzött nyomozási tárgyaláson az egyéni felosztást gátló körülmények fel nem hozhatók, az egész közös legelő egyéni felosztása fog elrendelteni.

Az érdekeltek felhivatnak, hogy ugy a fenti tárgyaláson, mint az eljárás netáni további folyamán személyenkénti idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviselőteről gondoskodjanak.

Szabadkán, 1900. évi július hó 17-én.

A kir. törvényszék mint urbéri bíróság.

Dr. Koller,
kir. tszéki bíró.

30,566. sz.

alisp. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A vármegye egyetemét képező törvényhatósági bizottságnak folyó évi április hó 30-án tartott bizottsági közgyűlésében 229. sz. a. hozott és 55627/II. 1900. sz. a. kormányhatóságilag jóváhagyott határozatával évi 800 korona fizetés és 200 korona lakpénzzel javadalmazott 4 új járási közigazgatási gyakornoki állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 1. §-a és 3. §-a értelmében felszerelt, ugy egészségi és erkölcsi, valamint az edlgi működésüket igazoló bizonyítványokkal ellátott kérvényeiket **folyó évi augusztus hó 15-ig** méltóságos báró dr. bajsai Vojnits István főispán urhoz annál is inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Zomborban, 1900. évi július hó 15-én.

Karácson s. k.,
alispán.

3-3

Földeladás.

Intézetünk tulajdonát képező, Tiszakálmánfalva határában levő **56 holdnyi szántóföld** eladó és az idej gazdasági év elején birtokba vehető. A birtokot értéke mintegy felerésze erejéig a Kisbirtokosok országos földhitelintézete javára járadékos kölcsön terheli és a vételár maradékos részére nézve is kedvező fizetési feltételeket állapítunk meg.

Írásbeli kérdésekre szivesen adunk részletes felvilágosítást.

Ajánlatok alulírt igazgatóságához címzendők.
Bács-Topolyán, 1900. évi július hó 16-án.

A bács-topolyai takarékpénztár
igazgatósága.

2-2

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a legmodernebb mintaszövetekkel felszerelt

katonai és polgári szabóműhelyemben

minden fegyvernembeli önkéntesek és katonatisztek, valamint posta-távíró-és vasuti tiszték részére elegáns egyenruhákat

készítek jutányos árak, pontos kiszolgálás mellett.

Tisztelettel

Rotter Ferencz,
katonai és polgári szabó.
ZOMBOR, Juhász-utca 148. sz.

58. szám.

isk. 1900.

Pályázat.

A karavukovai községi óvoda óvónői állásának betöltésére ezennel **folyó évi augusztus hó 15-ig** pályázat nyitattik.

Jövedelme: 1. 600 korona a községi pénztárból havi előleges részletfizetéssel; 2. 240 korona a községi pénztárból havi előleges részletfizetéssel, mely utóbbi összeg dajkafartás címén adatik ki; 3. szabad kényelmes lakás.

A pályázni óhajtók köllőleg felszerelt kérvényüket, erkölcsi bizonyítvány mellékletével, a karavukovai közs. iskolaszékre címezve, alulírttához küldjék be. A fizetés csakis 1900. évi október hó 1-5-ő napjától fog folyóvá tétetni.

Karavukova, 1900. évi július hó 14-én.

Turnovszky Rudolf,
iskolaszéki v. elnök.

2-1

7825. szám.

kig. 1900.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott főszolgabíró ezennel közhírré teszi, hogy a titeli főszolgabírói lak épületen 31355. alisp. ex 1900. sz. a. kelt rendelettel engedélyezett pótvajvitási munkálatok biztosítására **folyó évi augusztus hó 7-én d. e. 8 órára** hivatalos helyiségemben nyilvános szóbeli árlejtést nyitok.

Kikiáltási ár 1569 kor. 72 fillér.

Árlejtés köteles a jelzett kikiáltási ár 10%-át az árlejtés megkezdése előtt kezeimbe letenni.

Vállalkozó köteles az összes bélyeg- és hirdetési költséget fizetni.

Írásbeli ajánlatok el nem fogadtnak.

A vonatkozó költségvetés és részletes feltételek hivatalomban a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Titelen, 1900. évi július hó 22-én.

Szemző János,
főszolgabíró.

„Stearoptinum“

bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásáért kezességet vállal, ami, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában:

BUDAPEST, VII. kerület, Mexikói-ut 88. sz. II. 25.

20-4